

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Unus Pro Omnibus, Hoc est: Christus Jesus Dei Filius

Ginther, Anton

Augustæ Vindelicorum, 1733

VD18 12431648

Illustrissimo ac Generosissimo S. R. I. Comiti Josepho Mariæ Fugger
Domino in Wellenburg, Wasserburg, Welden, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45934)

Illustrissimo ac Generosissimo S. R. I.
COMITI
JOSEPHO MARIÆ
FUGGER

Domino in Wellenburg, Wasserburg, Wel-
den, Biberbach, Rettenbach, Gottenau, Gablingen,
Reinhartshausen, & Wald. &c. &c.

Domino suo perquam Gratioso.

X 2

Illu-

Illustrissime S. R. I. Comes
Domine perquàm Gratiose.

Ostquàm Divinus Orbis Redemptor pro mundi nocentis salute in Cruce extinctus est, sacrosanctum Christi Corpus ab hora nona, quæ nobis tertia pomeridiana est, usque ad seram vesperam in infami stipite pependit, à carnificibus laniatum, à Judæis condemnatum, à sacerdotibus blasphematum, à toto mundo derelictum. Indigna res! erant tunc Jerosolymis, prout magnæ auctoritatis scriptores testantur, ultrà quadragiescentena millia, seu quatuor millones hominum, qui ad celebrandum tempus Paschale ex omni orbis parte confluxerant, & in tam immensa hominum multitudine neminem reperire sit, qui Dominici Corporis curam habeat? ubi nunc tot ægri, surdi, claudi, cæci, paralytici à languoribus suis sanati? ubi quinque hominum millia prodigioso pane pasta? ubi Discipuli, & Apostolorum cœtus? abière omnes!

Et

Epistola Dedicatoria.

Et ecce! in extrema hac derelictione unus unicus erat, qui Divino cadaveri sepulturam parabat, videlicet nobilis Josephus, vir dives ac præpotens de Rama, Decurio, & Senator Jerosolymitanus. Hic, quoniam clandestinus Christi Discipulus, & ipse erat expectans regnum Dei, audacter ingressus ad Pilatum, petiit, impetravit, aromatibus inunxit, syndone involvit, & suis sumptibus sepulchro condidit Dominicum Corpus. Quærere hic juvat, cur Dei Filius, qui ad nutriendum corpus suum elegit Josephum ignobilem, & pauperem opificem, ad sepeliendum corpus elegerit Josephum nobilem & divitem? Respondet Sanctus Hieronymus: ideò Divina Providentia nobilem, & generis claritate fulgentem elegit, quia pauper non fuisset ausus ad Pilatum Præsidem accedere, & Crucifixi Corpus impetrare. En! quid nobilitas possit!

Illustrissime Domine Comes! dum levidense hoc de Christo Crucifixo opusculum ad teneras tibi manus offero, meminisse te jubeo Christi nostri Crucifixi, quem Tauraturgum Biberbachii colimus: non meliore sorte usus est, dum ante duo sæcula, videlicet circa annum post reparatam salutem millesimum quingentesimum vigesimum quintum in contiguo Wirtembergiæ Ducatu à nefaria Iconoclastarum improbitate sede sua pulsus, inter quisquilias abjectus, ad combustionem destinatus, tandem in exilium ejectus, & à loco in locum migrare jussus nullibi locorum receptaculum, nullibi domicilium invenit. In hac derelictione Tu *Illustrissime Domine Comes, & Illu-*

Epistola Dedicatoria.

Strisimi Progenitores Tui verè obsequiosam charitatem Josephi Arimathæi æmulati estis: Cum enim Sacra Crux à Catholico auriga plautro imposita ad Dynastiam vestram Biberbacensem delata fuit, prodigioso prorsùs eventu declaravit, hìc requiem suam fore, hìc suam sibi sedem, & habitaculum elegisse. Mirum dictu! quàm religiosa promptitudine *Illustrisimi Progenitores Tui* sacrum hunc thesaurum in suo territorio receperint, & à ducentis jam-jam annis profusa prorsùs liberalitate coluerint. Laudent alii Josephi Arimathæi syndonem, laudent aromata in sacrum Christi Corpus impensa! laudo ego admirandam DD. Comitum Fuggerorum munificentiam, quibus jam ab aliquot sæculis solenne erat, non solùm hic ad Sanctam Crucem Biberbachii, sed in omni, quà latè patet, patriæ nostræ ambitu, per pias foundationes, donationésque amplissimarum opum impendia cum Deo partiri.

Illustrissime Juvenis, non injucundum, spero, tibi erit pristina Familiæ tuæ decora ad beatam æternitatem jam dudum translata paulisper remetiri, & admirari illorum, à quibus sanguinem ducis, religiosam largitatem sacris ubique locis, & Christi Crucifixi gloriæ impensam, reperies certè tantam sumptuum copiam, ut dubitari meritò fas sit, num in Illustri DD. Comitum cœtu alia ullibi reperire sit familia, quæ in DEum, DEI quæ sacra loca fuerit profusior. Adverte animum!

Anno 1510. vitam hanc mortalem cum immortalì commutavit Udalricus Fugger, qui ad Sanctam Annam in templo Patrum Carmelitarum Augustæ suis impensis
facel-

Epistola Dedicatoria.

facellum extruxit, fundavit, dotavit, suæ sepulturæ destinatum.

Ejus Frater Jacobus Fugger in eodem sacello Sacrificium Missæ quotidianum, mensuram supplicationem cum Venerabili, & anniversaria circa quatuor anni tempora, aliaque in DEI honorem celebranda instituit, qui cultus Divinus funesto tempore apostantis, & omnia sub deique vertentis Lutheri in templum sancti Dominici seu Prædicatorum translatus est, ubi adhuc hodie stans temporibus celebratur. Peninsulam in suburbio sancti Jacobi Augustæ, vulgò Fuggariam, ædes centum & sex complectentem pro pauperum civium habitaculis designavit, & exædificari curavit, moriens donationes munificentissimas in causas pias fecit.

Anno 1537. ad plures abiit Hieronymus Fugger, qui Patris Udalrici, patruorumque exempla piè æmulatus testamento condito pauperibus quadraginta millia florenorum legavit, & Fuggeriani Hospitalis in Waltenhausen auctor fuit.

Anno 1535. denatus est Reymundus Fugger, quem sepulchralis inscriptio ad Sanctam Annam Augustæ de munificentia incomparabili, ac in pauperes patrocinio dilaudat.

Quid memorem Fratrem illius Antonium grande Familiæ Fuggerianæ decus, & Patrem pauperum? ante mortem cuilibet egeno in publico civitatis Hospitali ac tribus Nosocomiis commoranti quatuor aureos donavit. In pauperes patresfamilias, & viduas mille taleros distribuit: testamentò viginti octo millia florenorum in solamen pauperum legavit. In die suorum parentalium singulis pauperibus ad templum sanctæ Catharinæ comparentibus, quorum numerus ad quatuor millia excreverat, senos crucigeros largiri constituit. Non solum in patria nostra, sed etiam Allmagri in regno Castiliæ amplissimas foundationes ad propagandum cultum Divinum fecit. Hospitale Waltenhusanum ad quinquaginta subditos ampliavit: pro tribus honestis Fuggerorum subditorum filiabus dotem, pro eorundem filiis in studiosorum Academiis stipendia

Epistola Dedicatoria.

pendia constituit. Augustæ duo nosocomia pro occulto morbo laborantibus erexit: Reipublicæ Augustanæ bellorum vexationibus depauperatæ quinquaginta millia mutua dedit. Admiranda porrò sunt, quæ nosocomiis, urbi, ac pauperibus præstitit, ita, ut potiùs hunc librum, quàm hoc folium æquarent.

Anno 1575. ex hac luce mortali ad æternam transiit Joannes Jacobus Fugger, dictus Musarum, & literatorum unicum asyllum, qui in ædibus Patrum Dominicanorum Augustæ sacellum magnis sumptibus excitavit. Quem paulò ante, nempe

Anno 1569. ejus frater Georgius Fugger anteivit, qui in templo SS. Udalrici & Afræ sacellum Sancto Georgio sacrum extruxit, anniversarium perpetuum fundavit, sacellum clathris ferreis communivit, & pro se, suisque ibi effossâ cryptâ sepulturam delegit.

Anno 1579. utriusque frater Christophorus utrumque secutus est, è cujus hæreditate triginta millia florenorum ad pias causas relicta Patribus Societatis JESU ad construendum collegium & scholas assignata sunt.

Anno 1618. mundo ereptus est Philippus Eduardus Fugger, qui unà cum fratribus Octaviano, Reymundo, & Joanne Georgio ædes per hæritatem acquisitas pretio duodecim millium florenorum Patribus Societatis donavit, ad construendum ibi, ubi nunc extat Collegium. Solus in æde sancti Udalrici sacellum cum sepultura sibi fieri curavit, & anniversaria Sacrificia magnis impensis fundavit.

Anno 1597. luce immortalis frui incepit Marcus Fugger Ecclesiæ SS. Udalrici & Afræ munificus benefactor, ibi sacellum Sancti Andreæ condidit, sumptuoso septo, marmoreis columnis, & ferreis cancellis distinxit, ac anniversarium fundavit. Scholam Babenhusanam à Patre Antonio cæptam redditibus auxit, & Hospitale Waltenhusanum decem millibus florenorum ex propriis mediis locupletavit.

Anno 1598. vivere desiit Joannes Fugger insignis egenorum patronus

Epistola Dedicatoria.

tronus in quorum subsidium mille florenorum legavit. Quem

Anno eodem comitatus est ejus frater Jacobus Fugger, qui in ædibus SS. Udalrici & Afræ monumentum, altare & insigne organum constituit, additis sumptuosis foundationibus in anniversaria sacrificia institutis.

Anno 1614. obiit Marcus Fugger, qui præter plurimas pias foundationes in Monasterio Sancti Georgii, Sanctæ Crucis, Sanctæ Ursulæ, Beatissimæ Virginis ad Stellam ac alibi factas, Patribus Capucinis Augustæ Monasterium & Ecclesiam extruxit, & confraternitatem Corporis Christi ad Sanctam Crucem penè extinctam resuscitavit.

Anno 1615. ad superum sedes translatus est Chrysofomus Fugger, qui præter alias amplissimas foundationes Collegio Societatis JESU quadraginta millia florenorum ad augmentandum Patrum numerum adjecit. Frater ejus Jacobus Episcopus Constantiensis mortuus anno 1626. ex suis facultatibus Monasterium Patrum Capucinorum Constantiæ erexit.

En! *Illustrissime Juvenis*, quanta piæ prodigalitatæ prodigia! quàm immodici sumptus in splendorem rei Divinæ consumpti! profectò per omnem Patriæ nostræ ambitum vix ullibi locorum reperire est regularem, aut sæcularem Ecclesiam, ubi non in fornicibus ædificiorum, aut in altarium frontispiciis, aut in pretiosis picturis, aut in aureis calicibus, aut denique in sacris vestium paramentis suffixa Fuggerianæ Prosapie insignia coruscant & majorum tuorum religionem, sanctamque liberalitatem deprædicant.

At quid in antiquitatis abdita prolixè recedere juvat? ante oculos tibi statuo Avum Antonium Josephum, qui munificus ille Arimathæus fuit, qui prodigiosam Crucifixi Imaginem per triginta novem annos sub templi tecto latitantem è tenebris in lucem protraxit: qui insignem Crucis Dominicæ Particulam in igne quondam mirabiliter incombustam unà cum aurea Monstrantia, argenteisque candelabris dono reliquit: qui pretiosam aram fieri

Epistola Dedicatoria.

curavit, & Sanctorum Martyrum corpora pretioso ornatu vestivit, qui se suaque omnia intimo cordis affectu Christo Crucifixo tradidit.

Denique ante oculos tibi statuo Illustrissimum Parentem p. m. Maximilianum Aegidium, qui quàm tenerè amaverit Crucifixum Salvatorem satis comprobat novum Beneficium seu Capellania perpetua Biberbachii magnis sumptibus fundata: quanta animi devotione Taumaturgicam Crucifixi Imaginem profecutus sit, satis superque testantur pretiosa mnemosyna, quibus suam venerationem dilectionemque publicè & æternùm testatam voluit. Nunc post mortem, nobis quidem duram quia præcocem, sed cælo maturam, quia plenam virtutum exemplis, nunc, inquam, sub umbra salutifera & conspectu SS. Crucis in medio Choro quiescit, ut ab eo, quem vivus toto corde dilexit, etiam mortuus non recederet. An poterat tumulto nobiliore frui?

Sed sciscitari mihi videris, *Illustrissime Domine Comes*, quem in finem hæc tibi majorum exempla prolixo discursu proponam? cape paucis responsum: ut quorum sanguis in te confluit, etiam virtus in te derivet: *Nobiles*, ait Sanctus Hieronymus, *quadam necessitate constringuntur, ne ab antiquorum probitate degenerent*. Ideò, quisquis Paternarum opum hæres est & successor, necessè est, ut & paternarum virtutum sit æmulator. Hunc certe in finem Deus nobiles animos in eminentiori gloriæ gradu omnium oculis conspicuos fecit, ut sicut subditorum post se trahunt amores generis splendore, ita & trahant subditorum mores virtutum exemplis.

Verùm absit à me, ut sponte currenti stimulos addam: scio, *Illustrissime Juvencis*, & non unius duntaxat anni experimento perspectum habeo, quàm generoso spiritu & capaci ad summa quæque ingenio te natura donârit, ita ut in ipso pueritiæ exordio jam virili sensu ætatem prævertas. Scio, & non unâ solummodò vice admiratus sum maturos & ad omnes modestiæ leges compositos mores, tenerrimos in Divinis pietatis sensus, quos sedula *Illustrissi-*

Epistola Dedicatoria.

mæ Parentis, & Illustrissimi Tutoris cura ita tibi instillant, & excolunt, ut ex tam felici aurora nil nisi magna, ac faustissima quæque liceat de te ominari.

Quare age dum paulatim maturescentibus annis in literariæ palæstræ theatrum progredieris, hunc Crucifixum pro vexillo cape, qui tibi in omnibus sit *unus pro omnibus* scopus & finis. Felicem te reputa, si hunc semper oculis & animo teneas, & sacrosanctæ ejus vulnera, veluti nobilissimus ille Comes Elzearius incessanter inhabites.

Nos interim, quibus ad Taumaturgi Crucifixi imaginem quotidianis sacrificiis assistere licet, non cessabimus Divinam Bonitatem enixè flagitare, ut vegeta semper corporis, ac animæ valetudine quàm diutissimè fruaris, & ad DEI T. O. M. gloriam, ad rei Christianæ incrementum, ad millenorum subditorum emolumentum in seram canitiem felicissimam ætatem protrahas ac conserves. Ita voveo ac intimo corde exopto

**Illustrissimæ Dominationis
Tuæ**

Servorum infimus

**Antonius Ginther, Decanus
& Parochus ad SS. Crucem
in Biberbach.**

)()(3

Ad